

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 11Csp/48/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617202344
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617202344.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: T. Č., A.. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. XXX, XXX XX D. E., v spore o zaplatenie 2.732,49 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 2.058,06 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 20. 05. 2014 do zaplatenia, a to v splátkach po 150,- eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci s tým, že omeškanie s platením tej ktorej splátky bude mať za následok splatnosť dlhu v celom rozsahu.

II. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50,64%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 14. 03. 2017 sa právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 2.732,49 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 20. 05. 2014 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Uviedol, že so žalovanou uzatvoril dňa 21. 03. 2013 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej jej poskytol finančné prostriedky v sume 3.058,70 eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky. Podľa zmluvy mala žalovaná splatiť pôžičku v 39-ich mesačných splátkach po 109,96 eur, a to až do celkovej sumy vo výške 4.288,44 eur. Do dnešného dňa uhradila žalovaná z vyššie uvedenej sumy sumu 1.000,64 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, právny predchodca žalobcu dňa 26. 03. 2014 listom - Predžalobná upomienka vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a upozornil ju na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Keďže k úhrade dlžných splátok nedošlo, dňa 19. 05. 2014 sa stal úver mimoriadne splatným. Do dnešného dňa žalovaná dlžné splátky neuhradila. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 2.732,49 eur. Žalobca si zároveň v spore uplatnil zákonné úroky z omeškania, nepožadoval však zaplatenie zmluvnej pokuty. Žalobca ďalej poukázal na spôsob výpočtu žalovanej sumy, ktorý bol určený ako istina vo výške 3.733,13 eur mínus úhrady žalovanej v sume 1.000,64 eur = žalovaná suma 2.732,49 eur. K žalobe bola pripojená Zmluva uzavretá medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. a žalovanou zo dňa 21. 03. 2013 vrátane Všeobecných obchodných podmienok, Predžalobná upomienka zo dňa 26. 03. 2014, ako aj doručka o doručení danej listiny žalovanej a Prehľad splátok a úhrad na meno klienta T. Č., číslo XXXXXXXX.

2. Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadřila.

3. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

4. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., a žalovaná uzavreli dňa 21. 03. 2013 Zmluvu o poskytnutí účelovej pôžičky, predmetom ktorej bolo refinancovanie skôr poskytnutých úverov, a to zo strany Slovenskej požičovne č. XXXXXXXX a č. XXXXXXXX, a to v sume 1.551,07 eur a 1.507,63 eur. Schválená výška pôžičky predstavovala 3.058,70 eur, pričom táto mala byť splatená v 39-tich mesačných splátkach po 109,96 eur. Celková suma pôžičky dosiahla 4.288,44 eur, výška RPMN bola 23,97%, ročná úroková sadzba predstavovala 23,97% a priemerná hodnota RPMN dosiahla 20,90%. Termín konečnej splatnosti bol podľa zmluvy určený na jún 2016 a celkové náklady spotrebiteľa mali dosiahnuť 1.229,74 eur.

5. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26. 03. 2014 vyzval právny predchodca žalobcu žalovanú na úhradu nedoplatku na splátkach, evidovaných podľa Zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 21. 03. 2013, a to v celkovej výške 339,78 eur. Upomienka obsahovala zároveň upozornenie, že ak do 06. 05. 2014 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci január 2014, bude spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. oprávnená úver zosplatiť. Uvedená upomienka bola žalovanej doručená dňa 02. 04. 2014.

6. Z predloženého Prehľadu splátok a úhrad na meno klienta T. Č., číslo XXXXXXXX, mal súd nepochybne preukázať, že výška úhrad žalovanej k uvedenej zmluve predstavovala 1.000,64 eur.

7. Na základe návrhu žalobcu Consumer Finance Holding a.s. a spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o., zo dňa 13. 07. 2017, rozhodol súd uznesením sp. zn. 11Csp/48/2017-43 zo dňa 09. 08. 2017 o pripustení vstupu spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o. na miesto doterajšieho žalobcu.

8. Po právnej stránke posúdil okresný súd vzťah sporových strán založený zmluvou zo dňa 21. 03. 2013 ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keďže právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania, keď žalovanej poskytol pôžičku a spotrebiteľka, teda žalovaná, nekonala v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenú zmluvu bolo nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 9 uvedeného zákona, a to v znení účinnom ku dňu 21. 03. 2013. V zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ daného predpisu bol povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere údaj o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účel jeho splatenia.

9. Z obsahu predloženej zmluvy je zrejmé, že táto vymedzila výšku pôžičky, výšku splátok, ako aj sadzby ročnej percentuálnej miery nákladov. Výška splátky pôžičky predstavovala 109,96 eur, avšak daná suma nie je členená v zmysle spomínaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva neobsahovala priamo v texte štruktúrované spresnenie jednotlivých zložiek danej splátky, a to rozčlenením na istinu, poplatky a úroky, čo malo za následok posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

10. V tejto súvislosti považoval okresný súd vzhľadom na obsah rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/15 venovať pozornosť argumentácii tejto súdnej autority, a to v kontexte naznačeného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. Predovšetkým bolo nevyhnutné posúdiť, či závery prijaté Súdnym dvorom EÚ vo vzťahu k otázke štruktúry splátok v zmluve o spotrebiteľskom úvere možno aplikovať na danú vec.

11. Súdny dvor na základe prejudiciálnych otázok položených Okresným súdom Dunajská streda okrem iného v rozhodnutí uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice (pozn. Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS) sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

12. Článok 23 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti

uvedené v článku 10 ods. 2 tejto Smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

13. Na tomto mieste sa žiada zdôrazniť, že Súdny dvor EÚ poskytuje výlučne výklad európskej legislatívy, nie vnútroštátneho práva, teda v danom prípade nevykladal zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a jeho relevantné ustanovenia (§ 9), ale smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS.

14. Niet žiadnych pochybností, o tom, že slovenský zákon ide nad rámec smernice č. 2008/48/ES a celkom jednoznačne požaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere definovala tak splátky istiny, ako aj splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica č. 2008/48/ES, (ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, teda zákaz odchýlenia od ustanovení smernice vo vnútroštátnom práve), je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“ (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 21. 03. 2013). K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Smernica EÚ, ktorá bola zjavne implementovaná do nášho právneho poriadku nad jej rámec a v rozpore s ustanovením o úplnej harmonizácii, nemôže mať priamy účinok, teda zakladať práva a povinnosti priamo sporovým stranám - pôsobiť horizontálne. Teória a prax Súdneho dvora EÚ vychádza z premisy, že takáto situácia môže následne viesť k použitiu tzv. eurokonformného výkladu vnútroštátnej normy (tzv. nepriamy účinok smernice), ktorý má však svoje medze už judikované rovnako Súdny dvorom EÚ.

16. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je rozsah nepriameho účinku smerníc spočívajúci v eurokonformnom výklade vnútroštátnej regulácie vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Spolupôsobenie týchto dvoch právnych poriadkov sa prejavuje nasledovne: musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa smernice, musí ísť o výklad za použitia vnútroštátnym poriadkom a probovaných výkladových metód (jazykovým logicky, systematickým, historickým, teleologickým výklad), nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady.

17. Súdny dvor medze nepriameho účinku smernice prehľadne zhrnul vo veci Adeneler, C-212/04 zo 4. júla 2006, keď uviedol, že „povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva“.

18. Vzhľadom na explicitné znenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v časti povinnosti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, ak by vnútroštátny súd po rozsudku Súdneho dvora EÚ C 42-15 vložil toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova by „zlomil“ vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradil smernicou EÚ (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko sa ale jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený (teda môžeme uvažovať iba o účinku nepriamom) a naznačený postup nebude možný, pretože by sa jednalo o výklad práva contra legem.

19. Žiada sa uviesť, že výklad zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala (a aj podáva) stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby štruktúrovania splátok spotrebiteľského úveru

(napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/642/2014, rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/256/2013, sp. zn. 6Co/30/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/21/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/243/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/47/2015) a na jej prelomenie niet žiadneho dôvodu. Na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so smernicou, by bolo potrebné zákon č. 129/2010 Z. z. novelizovať a zosúladiť s textom smernice, inak by sa jednalo o výklad práva contra legem a bola by porušená zásada právnej istoty.

20. Vzhľadom na uvedené závery, keďže okresný súd považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, priznal žalobcovi len nezaplatenú časť istiny v sume 2.058,06 eur (pôžička v sume 3.058,70 eur mínus zaplatená suma 1.000,64 eur).

21. Vzhľadom na to, že si žalobca uplatnil v spore aj úroky z omeškania, postupoval okresný súd v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. a priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške platnej v prvý deň omeškania, t.j. 5,25% ročne od 20. 05. 2014 do zaplatenia.

22. Keďže žalovaná na pojednávaní dňa 17.10.2017 požiadala o možnosť splácania dlhu v splátkach, súd rozhodol, že priznaná suma bude splácaná po 150,- eur mesačne (§ 232 ods. 3, 4 CSP). Vychádzal pritom z tvrdení žalovanej, ktorá poukázala na skutočnosť, že jej mesačný príjem predstavuje 580,- eur mesačne, jej manžel zarába približne 300,- eur mesačne, syn študuje na vysokej škole, spláca hypotéku v sume 180,- eur mesačne a pôžičku poskytnutú ŠFRB v sume 56,- eur mesačne. Tvrdenia žalovanej považoval súd za nesporné (§ 151 ods. 1 CSP). Žalobca sa mohol zúčastniť na pojednávaní a prípadne namietat' prezentované tvrdenia o sociálnom statuse žalovanej a z toho plynúcej potreby splácať dlh v splátkach. Pokiaľ žalobca nevyužil možnosť uplatňovať svoje práva na ústnom pojednávaní (ktoré predstavuje dokonca jeden zo základných princípov sporového konania, viď článok 12 Základných princípov CSP), nepoprel teda argumentáciu protistrany o jej majetkových pomeroch, súd posúdil požiadavku žalovanej za opodstatnenú a rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalobcu v spore. Tento dosiahol úspech v rozsahu 75,32%, úspech žalovanej dosiahol 24,68%, z čoho treba vyvodit', že čistý úspech žalobcu predstavoval 50,64%. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.